

Stichting Nieuwe Veste

in 2014

Stichting Nieuwe Veste in 2014

In 2012 werden de gemeentelijke organisaties Nieuwe Veste Centrum voor de Kunsten, Bibliotheek Breda en Cultuurwinkel Breda samengevoegd. Sindsdien is de Stichting Nieuwe Veste uitgegroeid tot een stevige publieke culturele onderneming in Breda. Als netwerkorganisatie geeft zij invulling aan de ambitie om onderscheidend te zijn in producten en dienstverlening op het gebied van cultuurparticipatie en vrijetijdskunst.

Wij hebben voor de jaren 2014 t/m 2016 afspraken gemaakt met de gemeente over de nieuwe koers en we hebben nu het eerste jaar achter de rug waarin verandering en ombuiging centraal stonden. De opgave waar we in de komende jaren voor staan, is fors te noemen. Zo gaan we ons bij het Centrum voor de Kunsten steeds meer richten op het onderwijs en cultuur in de wijk. Bij de lessen en cursussen zullen we rekening moeten houden met de eisen die klanten in deze tijd aan ons stellen. Ook bij de Bibliotheek gaan we op een meer eigentijdse manier werken. Door het sluiten van vestigingen kunnen we investeren in programma's voor het onderwijs, de bestrijding van laaggeletterdheid en het bevorderen van lezen bij specifieke doelgroepen.

Wij beseffen dat deze veranderingen voor veel van onze medewerkers ingrijpend zijn. We hebben veel waardering voor het enthousiasme en de inhoudelijke professionaliteit van onze medewerkers. Vanaf 2014 investeren we volop in gerichte scholing en begeleiding van onze medewerkers. Hun werkzaamheden kunnen soms ingrijpend veranderen. Van deze aanpak, die meerdere jaren in beslag zal gaan nemen, zijn de eerste positieve resultaten al merkbaar.

In deze tijd staan de overheidsfinanciën duidelijk onder druk. Wij zijn dan ook blij dat met de gemeente Breda op dit punt heldere afspraken te maken zijn. We realiseren ons dat de stichting, met haar duidelijke positie in de stad en samenleving van Breda, de plicht heeft op een efficiënte en zakelijke manier met de besteding van deze middelen om te gaan. We ontvangen gelukkig veel waardering voor onze betrokken manier van werken, onze creativiteit en de wil tot samenwerken. Daar zijn we niet alleen trots op, we gaan er ook de komende jaren enthousiast mee door.

Wim Kaizer
voorzitter Raad van Toezicht

Gertjan Endedijk
directeur bestuurder

Breda, april 2015

Aan de slag in 2014

Speerpunten

Nieuwe Veste staat midden in de samenleving. Die samenleving verandert, iedere dag. Dat was ook zo in 2014. We vroegen en vragen ons daarom voortdurend af of onze diensten (nog) aansluiten op de behoefte van de samenleving. Wat blijven we doen? Wat gaan we anders doen? Wat doen we niet meer? Zo zetten we een koers uit. Samen met de gemeente Breda maakten we in 2013 afspraken over die koers. In 2014 werkten we die koers verder uit.

Onze koers kent vier speerpunten:

Speerpunt 1 Bibliotheek van de toekomst

- Bibliotheek op school
- Twee full-service stadsdeelbibliotheken
- Cultureel Centrum Molenstraat
- Sluitend netwerk van haal- en brengpunten in de wijken en dorpen
- Bibliotheek aan huis
- Programma Taal & Werk
- Pop-up bibliotheek
- Stationsbibliotheek

Speerpunt 3 Cultuureducatie in het onderwijs

- Kerndoelen van het reguliere onderwijs van de kunst- en cultuurdisciplines te (helpen) bereiken
- Onderwijsdoelen van met name het taalonderwijs te (helpen) bereiken
- Verdere ontwikkeling van 21st Century Skills ondersteunen

Speerpunt 2 Vrijtijdskunst

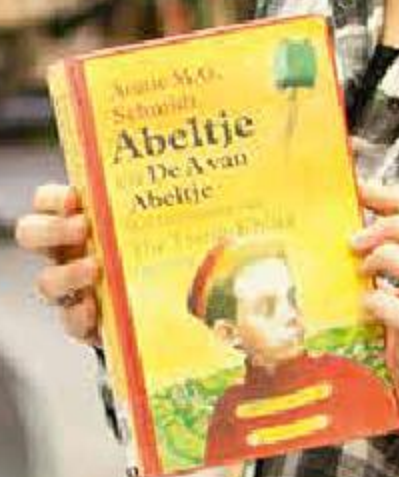
- Lessen & Cursussen
- Amateurkunst
- Talentontwikkeling

Speerpunt 4 Cultuur in de wijk

- Versterken van cultuurparticipatie in wijken en dorpen op het gebied van talentontwikkeling, leefbaarheid, zorg en erfgoed

Speerpunt 1 Bibliotheek van de Toekomst

In Breda zijn de wijzigingen in het spreidingsbeleid in het kader van de transitie in het programma *Bibliotheek van de Toekomst* van invloed op ledenaantallen, bezoekers- en uitleencijfers. De sluiting van de bibliotheekvestigingen in de Hoge Vucht, Bavel en Ulvenhout hebben een versterkend effect gehad op deze dalende trend. In de werkgebieden van deze vestigingen hebben we haal- en brengpunten gerealiseerd als dienst voor klanten voor wie de afstand tot de dichtstbijzijnde vestiging (te) groot is geworden.

Het aantal bibliotheekleden daalde in 2014 met 6,9% terwijl het aantal uitleeningen met 6% daalde. De daling van het aantal volwassen leners is een landelijke trend die al een aantal jaren zichtbaar is. Oorzaken voor de afname van het aantal volwassen leden worden gezocht in maatschappelijke ontwikkelingen, zoals veranderingen in de vrijetijdsbesteding, een grotere arbeidsparticipatie en de toename en beschikbaarheid van digitale leesmogelijkheden.

Om optimaal in te kunnen spelen op maatschappelijke ontwikkelingen (zoals digitalisering en veranderend leesgedrag), de wens van de klant en de behoefte om nieuwe klantgroepen te bereiken hebben we daarom *Bibliotheek van de Toekomst* geïntroduceerd, met nieuwe dienstverleningsconcepten waarin we de klant centraal zetten en diensten naar de omgeving van de klant brengen.

Bibliotheek op school

Eén van de grote projecten binnen *Bibliotheek van de Toekomst* is *Bibliotheek op school*. In februari 2014 heeft de ondertekening plaatsgevonden van het convenant tussen de overkoepelende schoolbesturen in Breda en Stichting Nieuwe Veste voor een meerjarige samenwerking. Bibliotheek op school is een educatieve aanpak voor het basisonderwijs gericht op leesbevordering, taalontwikkeling en mediawijsheid.

Leesconsulenten van de bibliotheek ondersteunen, begeleiden en adviseren de scholen hierbij. Doel van de samenwerking tussen bibliotheek en scholen is betere lees- en leerprestaties van leerlingen.

Eind 2014 hebben we met twaalf scholen een meerjarige samenwerkingsovereenkomst afgesloten. Veertig van de vijftig Bredase basisscholen maken nu gebruik van het bibliotheekautomatiserings-systeem voor hun schoolbibliotheek.

Bibliotheek aan huis

Voor de klanten die niet meer zelfstandig naar de bibliotheek kunnen, hebben we Bibliotheek aan huis ontwikkeld, waarbij vrijwilligers de boeken bij de klant thuis brengen en weer ophalen. Daarnaast zijn in 2014 nog twee projecten opgestart binnen dit speerpunt *Bibliotheek van de Toekomst: de Bibliotheeksalon en Taal & Werk*. De *Bibliotheeksalon* is een vorm van pop-up-bibliotheek met een programmering van literaire en maatschappelijk actuele onderwerpen voor ouderen.

Taal & Werk

Bij "*Taal & Werk*" biedt de bibliotheek, samen met partners, een uiteenlopend aanbod aan van educatieve activiteiten voor inburgeraars, laaggeletterden en mensen die hun loopbaan een nieuwe impuls of andere wending willen geven. Vanuit "*Taal & Werk*" is het initiatief ontstaan voor "*Taal voor het Leven West-Brabant*", een samenwerkingsverband van vier West-Brabantse bibliotheken, Cubiss, UWV, WVS en ROC in het kader van de aanpak van laaggeletterdheid.

Speerpunt 2 Vrijetijdskunst

Het Centrum voor de Kunsten bestaat uit drie afdelingen: die zich richten op de vrijetijdskunst: *Muziek, Beeldende Kunsten & Schrijven en Theater & Dans*.

2014 stond in het teken van de uitwerking van de in de Koersnota beschreven speerpunten en ombuiging richting cultuur-educatie en cultuurparticipatie in de wijken. Naast het verzorgen van de reguliere taken, zoals vanuit het verleden gebruikelijk is, hebben we in 2014 het ambitieuze ombuigingsplan en het invulling geven aan de speerpunten grondig aangepakt. Net als in de bibliotheek Breda is er binnen het Centrum voor de Kunsten sprake van een reorganisatie om uiteindelijk de gestelde doelen zo effectief mogelijk en met een zo hoog mogelijk rendement te bereiken. Medio 2015 zal deze reorganisatie een feit zijn.

In verband met het vertrek van het Hoofd afdeling Muziek in 2013, is in 2014 tijdelijk een nieuwe teamleider Muziek aangesteld. Aan het einde van 2014 is er nog een tweede tijdelijke teamleider bijgekomen om zich specifiek met het coördineren van het onderdeel 'Lichte Muziek' bezig te houden. In 2015 zullen we een procedure opstarten om 3 teamleiders Muziek aan te stellen. Ook bij de afdeling Theater & Dans is een coördinator aangesteld om zich te richten op het onderdeel Dans. Hierdoor heeft dit onderdeel een duidelijker plaats binnen de Stichting gekregen. Voor de afdeling Beeldende Kunsten & Schrijven is de aansturing in 2014 hetzelfde gebleven.

Venster naar de Toekomst

We zijn ons binnen het Centrum voor de Kunsten aan het heroriënteren op hetgeen we doen. Met het oog op de ombuiging richting onderwijs en wijken hebben we fors geïnvesteerd in leerplanontwikkeling. Een kernteam van vijf personen uit de organisatie heeft in 2014 Kaders voor leerplanontwikkeling geformuleerd: *Venster naar de Toekomst*. Met het betrekken van de externe Stichting Innovatie Muziekeducatie (STIMED) en het opzetten van scholingstrajecten voor medewerkers van het Centrum voor de Kunsten is de weg richting regulier onderwijs en wijken definitief ingeslagen.

A photograph of three women in a dark setting, looking at a document held by the woman in the center. The woman on the left has dark hair and is wearing a brown fur coat and a light green scarf. The woman in the center has short brown hair, wears glasses, and a red top with white polka dots. The woman on the right has blonde hair tied back and is wearing a blue patterned top. The background is dark, suggesting an indoor event or meeting.

Innovatieve kracht

Door inzet van cultuurcoaches in de wijken en in samenwerking met Cultuurwinkel Breda, zijn diverse pilots binnen het reguliere onderwijs en in de wijken van start gegaan. De multidisciplinaire cursus "Proeftuin", de exposities "Grafiek" en "Jeugd en jongeren" en het community-art-project "Het Goud van Schors & Fellenoord" zijn sprekende voorbeelden van de innovatieve kracht binnen Stichting Nieuwe Veste.

Samenwerkingen

Vanuit de verschillende afdelingen en disciplines van Nieuwe Veste onderhouden we contacten met het amateurveld. Op gebied van muziek werken we al jaren samen met de harmonieën, waarin afstemming plaatsvindt over muzieklessen voor de leerlingen die lid zijn van de harmonieën en over het schoolproject 'Blaasmuziek is Cool', dat nog steeds door een aantal harmonieën in het basisonderwijs uitgezet wordt. Dit jaar is het project 'Mysterie van het verdwenen Geluid' als pilot samen met een harmonie tot volle tevredenheid uitgevoerd. Dat project zal in nabije toekomst als format ook elders in Breda uitgezet worden met andere culturele partners. Het zijn mooie voorbeelden van hoe binnen schooltijd de naschoolse amateurkunst wordt bevorderd, vanuit een voor alle leerlingen interessant kennismakingsaanbod.

Samenwerkingspartners

Als centrum stimuleren we onze leerlingen/cursisten om deel te nemen aan de vele projecten en lokale en regionale activiteiten. Aan veel van die projecten leveren wij als stichting een bijdrage in samenwerking met de volgende partners: WIJ, Breda's Museum, IDFIX, Electron, De Stilte, Podium Bloos, GGD, Elisabeth, ATOB, Hond Bob Zwart, Theaterwerkplaats Tiuri, Festival 39 graden, Theaterfestival Breda, Posh-Productions, Schippers & van Gucht, Festival Breda Photo, En Plein Public, Butt Filmfestival, Jongerentheaterfestival LINK, Solo's in Zuid, Kunstbalie.

Speerpunt 3 Cultuureducatie in (regulier) onderwijs

Cultuureducatie zien we steeds meer als een belangrijk en onmisbaar leergebied om kinderen en jongeren goed voor te bereiden op de maatschappij van morgen. De rijksregeling 'Cultuureducatie met Kwaliteit' geeft aan dat naast taal en rekenen ook cultuur een structureel en geïntegreerd onderdeel moet uitmaken van het schoolcurriculum. De opgave voor ons is om deze kwaliteitsimpuls gericht op behalen van de onderwijskerndoelen en het werken met doorgaande leerlijnen te ondersteunen.

Middels het door Cultuurwinkel Breda uitgezette vierjarige subsidieprogramma 'Cultuureducatie met Kwaliteit' zijn in 2014 weer extra impulsen gegeven aan het onderwijs en het culturele veld. De Culturele Ladekast, die de verschillende vermogens van leerlingen en doorgaande leerlijnen beschrijft, biedt het gemeenschappelijk vocabulaire waarmee we beter kunnen afstemmen en samenwerken.

Culturele Ladekast

In 2014 is gestart met de omvorming van het programma van cultuurmenu "De Ontdekking" omdat de huidige contracten met de basisscholen aflopen in juni 2015. Dit jaar hebben leerlingen, leraren, medewerkers van culturele instellingen en hun docenten kennisgemaakt met de vermogens van deze Culturele Ladekast en zijn zij gestart met de koppeling aan de huidige producten. Na de omvorming zijn de producten aangepast aan de systematiek van de Culturele Ladekast en hebben de scholen per 2015/2016 meer keuzemogelijkheid, zodat het menu beter aan kan sluiten bij de visie en de vraag van de scholen.

Uitbreiding Cultuurcoaches

In de loop van 2014 hebben we het aantal cultuurcoaches uitgebreid van twee naar vier, die ieder een kwart van Breda als werkgebied hebben. Hun belangrijkste opdracht in het onderwijs is het ophalen van de vraag in de scholen, het in beeld brengen van de deskundigheidswensen en het coachen van ICC-er en team om te komen tot een cultuurbeleidsplan.

De opdrachten voortkomend uit de vraag van de school en vanuit de subsidieregeling Cultuureducatie met Kwaliteit zullen we uitzetten in de organisatie waar de expertise zit. Op die manier geven we invulling aan de netwerkfunctie die we als stichting hebben.

Netwerk en Maatwerk-programma

Gecoördineerd vanuit Cultuurwinkel Breda verzorgt het 'Netwerk en Maatwerk-programma' voor het voortgezet onderwijs de afstemming tussen onderwijs en aanbod van de culturele instellingen. Het geeft iedere school de kans om op maat behoeftes aan te geven. Helaas is door de veranderde inzet van de cultuurkaart de vraag vanuit het Voortgezet Onderwijs afgenomen.

Ook dit jaar heeft een aantal middelbare scholen expertise ingekocht bij Nieuwe Veste die ze zelf niet in huis heeft. Daarnaast tonen scholen belangstelling voor activiteiten die gekoppeld zijn aan lokale activiteiten (de Waanzien tentoonstelling van MOTI, Breda Photo).

Speerpunt 4 Cultuur in de wijk

Naschools aanbod

Stichting Nieuwe Veste heeft van gemeente Breda de taak gekregen om in het kader van Impuls Brede Scholen het onderdeel Cultuur in de Wijk vorm te geven, door kinderen een rijke leeromgeving te bieden met maximale ontplooiingsmogelijkheden. Voor cultuur zijn als doelstellingen geformuleerd: brede scholen versterken met een goed cultuuraanbod en kinderen vertrouwd maken met kunst en cultuur en bevorderen dat meer jongeren aan amateurkunst gaan doen en cultuurvoorstellingen bezoeken.

De Cultuurcoaches hebben daarom ook dit jaar in een drietal wijken het cultuuraanbod in beeld gebracht en gebundeld in een Cultuurwijzer per wijk. De hiaten per wijk hebben we daarmee zichtbaar gemaakt en in overleg met aanbieders en grote partners in de wijk hebben we een nieuw aanbod uitgezet.

Proeftuincursus

Voor schooljaar 2014/2015 zijn in een zestal wijken na schooltijd proeftuincursussen opgestart voor leeftijd 8 tot 10 jaar. In samenwerking met scholen en kinderopvang hebben we locaties bepaald en coördinatie afgestemd. Deze pilot zullen we volgend schooljaar uitbouwen naar een kennismakingsaanbod voor ander leeftijdsgroepen. Kunst en kunstenaars kunnen hierin van grote betekenis zijn doordat zij nieuwe perspectieven openen en mensen aanspreken op hun mogelijkheden.

Community Arts

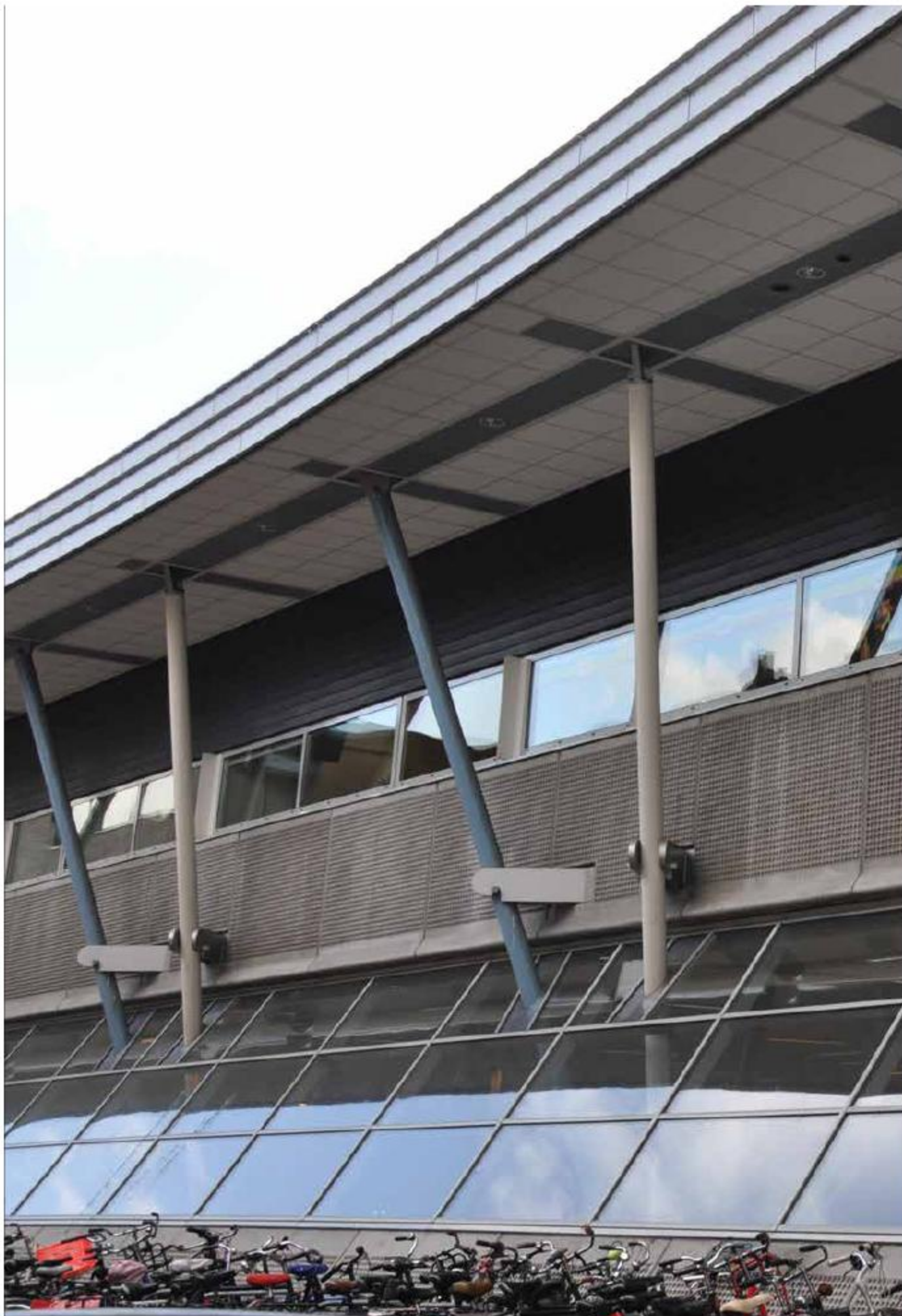
DOke (vereniging van Centra voor de Kunsten in Brabant en Zeeland) en Kunstbalie hebben eind 2013 een plan ingediend bij de provincie en het Prins Bernard Cultuurfonds om community arts in Brabant een impuls te geven. Negen centra hebben daardoor in 2014 een cultuuraanjager in dienst kunnen nemen. De cultuuraanjagers worden ondersteund door CAL XL, een landelijk expertisebureau op terrein van community arts.

In 2014 heeft de cultuuraanjager van Nieuwe Veste, afwisselend in de rol van adviseur, producent en aanjager, twee community arts projecten uitgezet in en met de wijk Schorsmolen / Fellenoord. Deze eerste pilot heeft het krachtenveld blootgelegd waarbinnen dit soort projecten ontstaat, met de verschillende belangen en verwachtingen van wijkbewoners, wijkorganisaties, gemeente en kunstenaars.

Naast het aandachtsgebied leefbaarheid hebben we in 2014 op het aandachtsgebied Zorg een drietal concrete projecten verder uitgewerkt in samenwerking met GGD en andere partners (WIJ, Stib, en zorgverleners Elisabeth en Thebe). Doel van deze projecten is de sociale vitaliteit van hoger opgeleide ouderen in Breda (65+) te vergroten en eenzaamheid tegen te gaan, vanuit de individuele behoefte en de eigen kracht van mensen.

Hoe zijn we georganiseerd?

Het bestuur

Stichting Nieuwe Veste werkt volgens de principes van de Governance Code Cultuur. Het bestuur van de stichting wordt gevormd door de directeur-bestuurder, Gertjan Endedijk. Het toezicht op het bestuur wordt uitgevoerd door een Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht houdt integraal toezicht op het beleid van de bestuurder en op de algemene gang van zaken binnen de organisatie. Verder fungeert de Raad van Toezicht als klankbord en adviseur voor de bestuurder.

De leden van de Raad van Toezicht zijn:

Wim Kaizer

(voorzitter, expertise besturing grote non profit organisaties, ondernemerschap en leidinggeven, onderwijs).

Mark Leermakers

(expertise financieel en bedrijfseconomisch).

Dinie van der Linden

(expertise organisatie en lokaal bestuur).

Jos van Ooljen

(vicevoorzitter, expertise , bestuurlijk, juridisch, conflicthantering en amateur cultureel veld).

Veronique van Zanten:

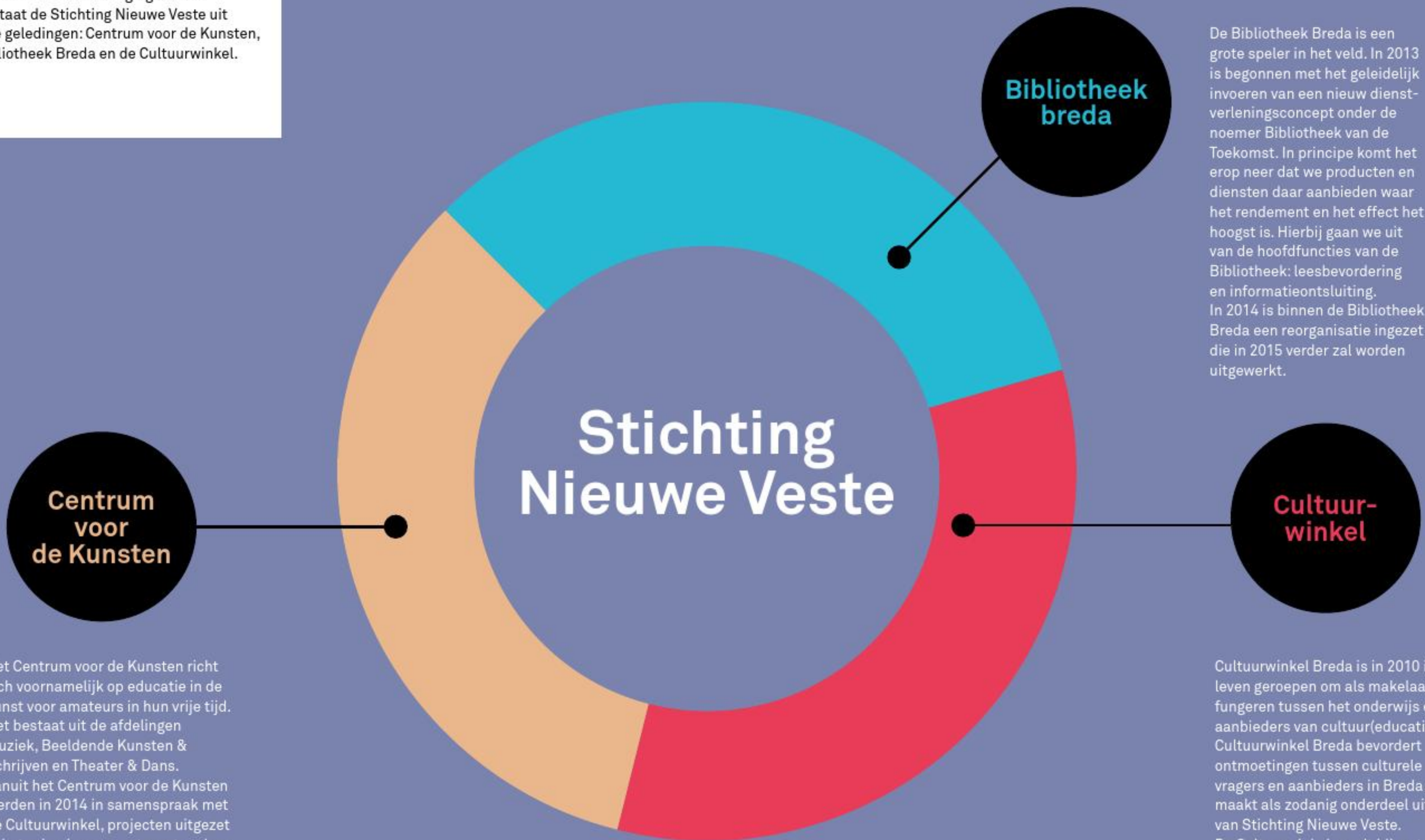
(expertise communicatie)

De Raad is in 2014 vijf keer bijeen gekomen voor een reguliere vergadering, allen in aanwezigheid van de directeur/bestuurder. Daarnaast is de Raad drie keer op werkbezoek geweest. Tevens is er een gesprek geweest met de wethouder Cultuur en overleg met de OR.

De Raad heeft besluiten genomen op het gebied van de topstructuur, het bedrijfsmodel, de profielschets en het functioneren van de directeur bestuurder, de jaarrekening 2013 en de begroting 2015. Daarnaast is er gesproken over onderwerpen als de reorganisatie, de uitvoering van Bibliotheek van de Toekomst en de cultuur binnen de organisatie.

Organisatiestructuur

Sinds de verzelfstandiging in 2012 bestaat de Stichting Nieuwe Veste uit drie geledingen: Centrum voor de Kunsten, Bibliotheek Breda en de Cultuurwinkel.

De Bibliotheek Breda is een grote speler in het veld. In 2013 is begonnen met het geleidelijk invoeren van een nieuw dienstverleningsconcept onder de noemer Bibliotheek van de Toekomst. In principe komt het erop neer dat we producten en diensten daar aanbieden waar het rendement en het effect het hoogst is. Hierbij gaan we uit van de hoofdfuncties van de Bibliotheek: leesbevordering en informatieontsluiting. In 2014 is binnen de Bibliotheek Breda een reorganisatie ingezet die in 2015 verder zal worden uitgewerkt.

Het Centrum voor de Kunsten richt zich voornamelijk op educatie in de kunst voor amateurs in hun vrije tijd. Het bestaat uit de afdelingen Muziek, Beeldende Kunsten & Schrijven en Theater & Dans. Vanuit het Centrum voor de Kunsten werden in 2014 in samenspraak met de Cultuurwinkel, projecten uitgezet in het primaire en voortgezet onderwijs in wijken & dorpen.

Cultuurwinkel Breda is in 2010 in het leven geroepen om als makelaar te fungeren tussen het onderwijs en aanbieders van cultuur(educatie). Cultuurwinkel Breda bevordert ontmoetingen tussen culturele vragers en aanbieders in Breda en maakt als zodanig onderdeel uit van Stichting Nieuwe Veste. De Cultuurwinkel wordt bijgestaan door twee werkgroepen en een Raad van Advies.

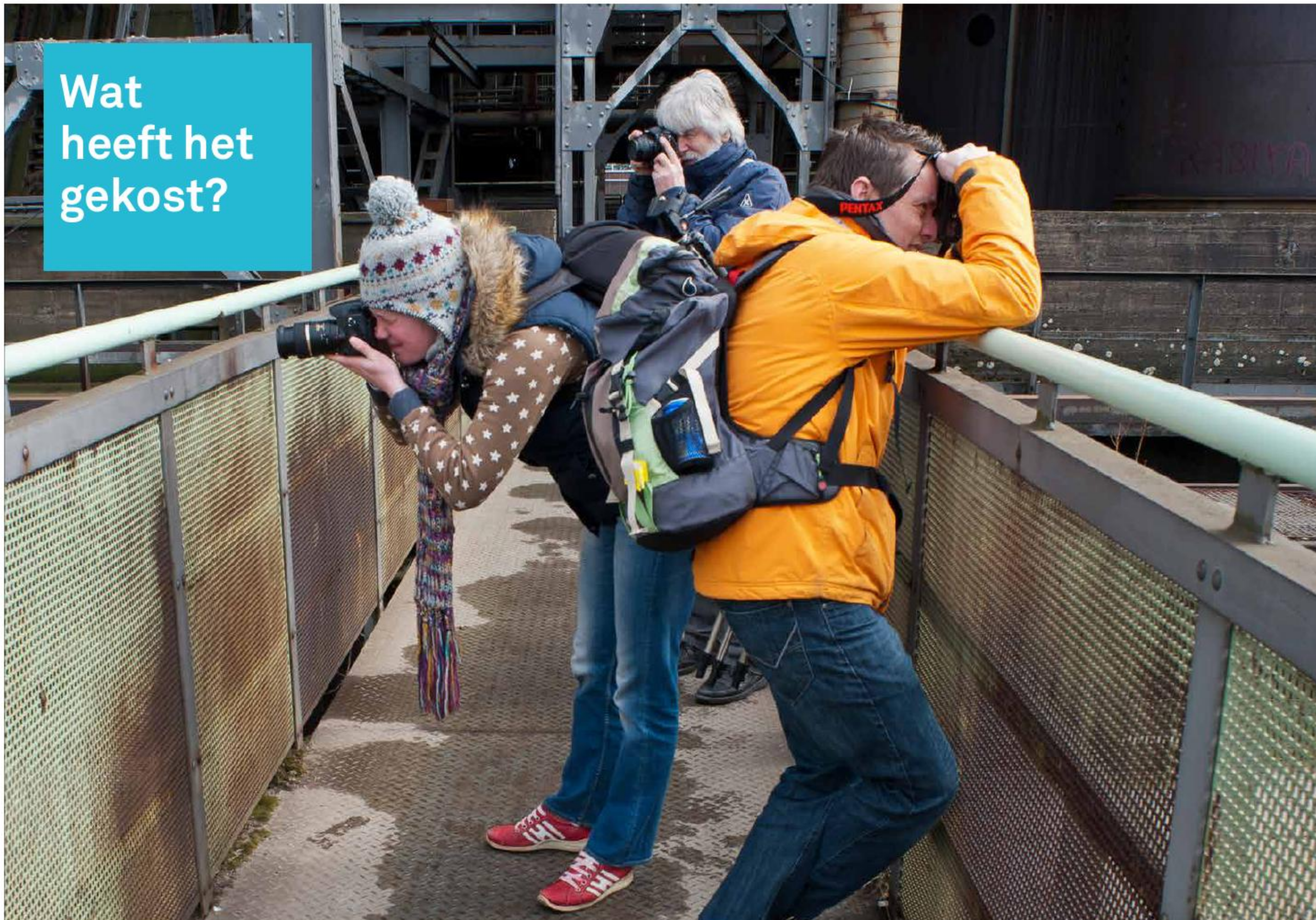
In 2014 is gestart met het reorganiseren van de onderdelen Bibliotheek, Centrum voor de Kunsten en afdeling Marketing & Programmering. In 2015 is ook gestart met de reorganisatie van de afdeling Bedrijfsvoering. Uitgangspunt bij de reorganisatie is dat de vernieuwing en ombuiging van de dienstverlening zoveel als mogelijk met het huidige personeel wordt gerealiseerd. Om de medewerkers geschikt te maken voor de nieuwe dienstverlening worden ontwikkelingsprogramma's en opleidingsprogramma's opgezet.

De Ondernemingsraad

Stichting Nieuwe Veste heeft een Ondernemingsraad, bestaande uit zeven leden. Naast haar reguliere wekelijkse vergaderingen en het maandelijks overleg met de WOR-bestuurder (directeur-bestuurder Stichting Nieuwe Veste), heeft de ondernemingsraad jaarlijkse overlegmomenten gehouden met de Raad van Toezicht, de Klankbordgroep Bibliotheek en het Docentenplatform van het Centrum voor de Kunsten. Er zijn vier adviesaanvragen (topstructuur Stichting Nieuwe Veste, Bibliotheek van de Toekomst, Plaatsingsplan en Organisatieontwikkeling) en één instemmingsverzoek (over Meldcode huiselijk geweld) behandeld. Gezien de ontwikkelingen binnen de organisatie, die rechtstreeks verband houden met de nieuwe koers, heeft de ondernemingsraad met de directeur-bestuurder over een groot aantal uiteenlopende onderwerpen gesproken. Deze overleggen vonden in goede harmonie plaats. Daarnaast heeft de ondernemingsraad in 2014 twee trainingen gevolgd over arbeidsrecht (1 dag) en over algemene zaken (2 dagen). Deze trainingen werden verzorgd door GITP.

Wat
heeft het
gekost?

Baten en lasten

Baten

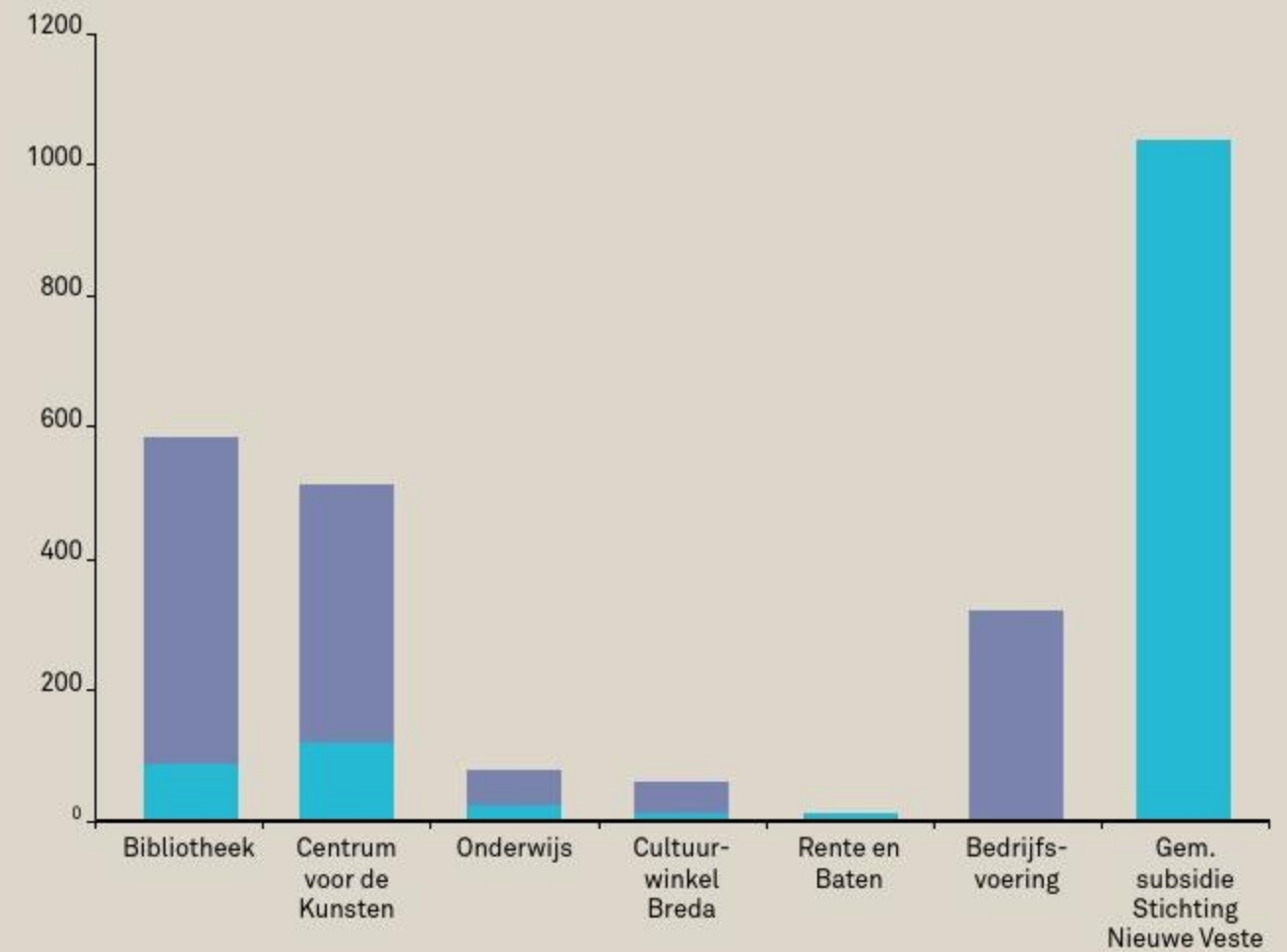
Bibliotheek	858.000	
Centrum voor de Kunsten	1.182.000	
Onderwijs & Projecten	224.000	
Cultuurwinkel Breda	120.000	
Diverse Subsidies Cultuurwinkel	353.000	
Gemeentelijke Subsidie Stichting Nieuwe Veste	10.356.000	
Rente Baten	49.000	
	<hr/>	13.142.000

Lasten

Bibliotheek	4.991.000	
Centrum voor de Kunsten	3.949.000	
Onderwijs & Projecten	559.000	
Cultuurwinkel Breda	473.000	
Bedrijfsvoering	3.192.000	
	<hr/>	13.164.000

Nadelig Resultaat

22.000

STICHTING NIEUWE VESTE

de Bibliotheek
Breda

**NIEUWE
VESTE**
Centrum voor de kunsten
Breda

**Cultuurwinkel
Breda**

Mede mogelijk gemaakt door:
 Gemeente Breda